

Η τέχνη θρέφει την Επανάσταση: ο αγώνας ενάντια στο ΠΔ85, την απόσπαση παιδαγωγικής επάρκειας, την υποτίμηση των ζώων και των σπουδών μας

Τοποθέτηση: Αναρχικής Συνέλευσης Φοιτητ(ρι)ών Quieta Movere

Επιλέξαμε να οργανώσουμε αυτήν την εκδήλωση **με αφορμή τους αγώνες που τρέχουν σήμερα** και βρίσκονται στο κινηματικό και κοινωνικό επίκεντρο. Το Προεδρικό Διάταγμα 85/2022 έχει σηκώσει άμεσες και ηχηρές αντιδράσεις με **τρανό παράδειγμα την κατάληψη του ΚΘΒΕ στην Θεσσαλονίκη και του Εθνικού Θεάτρου στην Αθήνα**. Ωστόσο, ο σκοπός αυτής της εκδήλωσης **δεν αφορά αποκλειστικά τους αγώνες αυτούς** αλλά την υπαγωγή τους **στο πιο γενικό και ενιαίο πλαίσιο των κοινωνικών και ταξικών αγώνων**. Μέλημά μας είναι να δώσουμε διεξόδους αγώνα και να τονίσουμε την συλλογικοποίηση και την οργάνωση ως το μοναδικό μέσο που έχουμε για να αντιπαρατεθούμε στο κράτος και την εξουσία, στην εξαθλίωση και στην εκμετάλλευση.

Η υποβάθμιση της τέχνης καθαυτής, αλλά και της επαγγελματικής της υπόστασης αποτελεί διαχρονική πρακτική κάθε ολοκληρωτικού καθεστώτος. Πριν περάσουμε σε συγκεκριμένα παραδείγματα ας μιλήσουμε για το **πώς εμείς αντιλαμβανόμαστε την τέχνη και τη φύση της**.

Η τέχνη μπορούμε να πούμε πως είναι ένα πεδίο που προσφέρει ευκαιρίες ριζοσπαστικοποίησης – χωρίς να κάνουμε γενίκευση, η τέχνη **δεν αποτελεί κάτι ριζοσπαστικό από μόνη της**, αλλά λόγω της φύσης της δημιουργεί **ευνοϊκές συνθήκες για την καλλιέργεια επαναστατικών, ριζοσπαστικών πράξεων**. Ενσαρκώνει την ανθρώπινη πραγματικότητα όπως εμφανίζεται στο υπάρχον πλαίσιο, στο πλαίσιο του κράτους και του κεφαλαίου, την κάνει λέξεις, εκφράσεις προσώπου, μουσική. Πρόκειται για μια διαδικασία μετουσίωσης, κατά την οποία **συμβολοποιούνται σκέψεις, ιδέες, καθημερινότητες**. Ενσαρκώνει, ακόμα, την ποίηση, τη σάτιρα, τη χαρά αλλά ταυτόχρονα την ανθρώπινη δυστυχία και τον πόνο. Δεδομένου ότι αφορμάται από την καθημερινότητα **αναπαριστά τον πόνο**-ως βασικό συναίσθημα-απόρροια του συστήματος-, τον αφήνει να αποκαλυφθεί και να αναγνωριστεί, **να βγάλει τη μάσκα του και να κοιταχτούμε τετ α τετ, να τον κατανοήσουμε**. Κι ως αναρχικά πολιτικά υποκείμενα αναγνωρίζουμε τον ασφυκτικό πόνο ως απόρροια του αδηφάγου συστήματος μέσα στο οποίο αυτός αναπτύσσεται με τάχιστους ρυθμούς. Επομένως αν δε δούμε την τέχνη χρησιμοθηρικά και μόνο, **η τέχνη με κάποιον τρόπο προσωποποιεί μεταξύ άλλων και τη δυστυχία**, τον ασφυκτικό κρατικό κλοιό, προβάλλει όλα τα εκτρώματα του κόσμου με τρόπο συναισθηματικό, ωθεί τους ανθρώπους στην εν συνείδηση, στη συνειδητοποίηση της απελπιστικής κοινωνικής πραγματικότητας, στην ανάδειξη του μέγιστου και μοναδικού φταίχτη της εξαθλίωσης και του κανιβαλισμού. Του κράτους. Η τέχνη όμως δεν έχει ως μοναδικό ρόλο την περιγραφή και την αποτύπωση της εξαθλίωσης αλλά έχει και την δυνατότητα να στηρίξει, να εδραιώσει τους κοινωνικούς και ταξικούς αγώνες και να γίνει μέρος αυτών. **Η τέχνη μπορεί να αποτελέσει όπλο** των αγωνιστών/τριων να προπαγανδίσουν τις ιδέες τους, να δημιουργήσουν ριζοσπαστικές συνειδήσεις με στόχο την μαζικοποίηση και την συνέχεια των αγώνων.

Ας δούμε κάποια πρόσφατα παραδείγματα, στα οποία η τέχνη υποβαθμίστηκε από το κράτος. Πριν λίγα χρόνια βρισκόταν **υπό συζήτηση ένα νομοσχέδιο, με βάση το οποίο θα διεξαγόταν έλεγχος σε ανεβασμένα οπτικοακουστικά υλικά** κι αν αυτά θεωρούνταν επικίνδυνα ή ακατάλληλα θα διαγράφονταν και οι δημιουργοί θα διώκονταν ποινικά. Μίλησαν για ωραιοποίηση της τρομοκρατίας, για ενθάρρυνση προς την κατάλυση του συντάγματος και ούτε καθεξής. Πρόκειται για τη μουσική λογοκρισία, για έναν φρικώδη νόμο υπό συζήτηση, ο οποίος στόχευε στη φίμωση του κόσμου, στην απαγόρευση διάδοσης ιδεών, στην αποστείρωση. Προσπάθησαν να κεφαλαιοποιήσουν τη μουσική, την τέχνη συλλήβδην, για να δημοσιεύονται τα επιθυμητά, τα συνετά και όχι τα επικίνδυνα για την εξουσία, μουσικά τεχνουργήματα, ώστε να εξυπηρετήσουν τους σκοπούς τους. **Ανέκαθεν, το κράτος πάσχιζε με νύχια και με δόντια να συνδέσει την τέχνη και τον πολιτισμό με την γελοία εθνοφοροσύνη.** Έτσι προσεγγίζει τους εθνικόφρονες και εργαλειοποιώντας την τέχνη, το κράτος διαιωνίζει τη κυριαρχία του. Αντίστοιχα και οι κυβερνήσεις στο ίδιο πλαίσιο, πολλάκις την έχουν εκμεταλλευτεί, χρησιμοποιώντας την χρησιμοθηρικά στο βωμό της ψηφοθηρίας.

Άλλο παράδειγμα αποτελεί, **η υποβάθμισή της, εν καιρώ πανδημίας**, παράλληλα φυσικά με άλλα πεδία. Εδώ μιλάμε, βέβαια και για την παραμέληση των καλλιτεχνικών προσώπων και την υποβάθμισή τους ως επαγγελματίες. Η κυβερνητική πολιτική αδιαφόρησε πλήρως για τον βιοπορισμό τους στη διάρκεια της καραντίνας, τους απέκλειε από τα επιδόματα, ενώ η τέχνη κλείστηκε στα σπίτια λες και αποτελεί κάποιο υλικό αντικείμενο. Το κερασάκι στην τούρτα είναι το νέο προεδρικό διάταγμα, που αφορά τις καλλιτεχνικές σχολές, για το οποίο θα γίνει εκτενής ανάλυση στη συνέχεια.

Ιδιαίτερης σημασίας είναι η σύνδεση της τέχνης με τα υπόλοιπα επαγγελματικά πεδία και η αναγνώρισή της ως έναν αντάξιο εργασιακό κλάδο με τους υπόλοιπους. **Οι καλλιτέχνες είναι εργαζόμενοι κι ως τέτοιοι πρέπει να αναγνωρίζονται.** Η επίθεση που εξαπολύει το κράτος ενάντια στους εργασιακούς κλάδους είναι συνολική. Αυτή η επίθεση μπορεί να είναι άμεση, μπορεί και έμμεση.

Η έμμεση επίθεση μπορεί να απευθύνεται και στις πανεπιστημιακές σπουδές, όπου παρατηρούνται **αυστηρά πλέον όρια φοίτησης, εντατικοποίηση σπουδών, μεταπτυχιακά επί πληρωμή**, με αποτέλεσμα να δυσκολεύονται οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να ανταπεξέλθουν, **να μη βγάζουν τη σχολή** ή να μην έχουν τη δυνατότητα πληρωμής μεταπτυχιακού κι ως εκ τούτου να καταπιάνονται με **εργασίες που παρέχουν χαμηλούς μισθούς ή στη χειρότερη να μένουν άνεργοι.** Η δυσκολία στον βιοπορισμό λόγω άθλιων εργασιακών παροχών, λόγω αυξημένων απαιτήσεων των εργοδοτών ή λόγω ανεργίας, οφείλουν κατά την άποψή μας να ερμηνεύονται ως επίθεση στον εργασιακό κλάδο, καθώς για να φτάσουμε σε αυτό το σημείο έχουν προηγηθεί οι πανεπιστημιακές σπουδές. Η εντατικοποίηση που τις χαρακτηρίζει αλλά και η ιδιωτικοποίηση της γνώσης αποτελεί ακόμα ένα εμπόδιο που αφήνει τον κόσμο «στην απ' έξω», δεν του επιτρέπει ούτε καν να βρει δουλειά. Στην περίπτωση που κάποιος σταθεί τυχερός και βρει εργασία, υπάρχει και η άμεση επίθεση, για να διασφαλιστεί η εργασιακή εξαθλίωση.

Ως **άμεση τώρα επίθεση**, μπορούμε να δούμε τις πρακτικές που απευθύνονται κατευθείαν στους εργαζόμενους. Τα **πολλαπλά αντεργατικά νομοσχέδια** επιβεβαιώνουν την επίθεση αυτή κι αναδεικνύουν το σκληρό της πρόσωπο. **Η κατάργηση του δώρου, η**

απόσπαση των επαγγελματικών δικαιωμάτων, η νομιμοποίηση της μαύρης εργασίας, οι απλήρωτες υπερωρίες και οι εν γένει άθλιες συνθήκες εργασίας είναι μερικά παραδείγματα. Είναι άλλο ένα χτύπημα στην κοινωνική βάση, στους ανθρώπους που ο σύγχρονος ολοκληρωτισμός έχει βαλθεί να ξεζουμίσει υλικά και ψυχικά, για την κερδοφορία των αφεντικών.

Όπως, λοιπόν, προείπαμε, είναι σημαντικό **να εντοπίζουμε τις συνδέσεις** μεταξύ των νομοθετημάτων και των ύπουλων σχεδίων του κράτους, ώστε **να μπορούμε να τις μετουσιώνουμε σε κοινούς και ενιαίους αγώνες**. Στην περίπτωση του προεδρικού διατάγματος 85/2022, που **εξισώνει τα πτυχία των καλλιτεχνικών σχολών με απολυτήρια λυκείου**, μπορούμε πολύ εύκολα να αντιληφθούμε **την σύνδεση αυτού με την απόσπαση της παιδαγωγικής επάρκειας** από τις σχολές που την διέθεταν. Έτσι επιβεβαιώνεται αυτό που λέμε περί συνολικής επίθεσης στους εργασιακούς κλάδους. Το κρατικο-καπιταλιστικό σύστημα και ο νεοφιλελευθερισμός που το διέπει, έχει ως βασικό του στόχο να διαλύσει κάθε κεκτημένο αγώνα αναφορικά με τις εργασιακές συνθήκες. Οι απόφοιτοι/ες σχολών που μέχρι τώρα **η παιδαγωγική επάρκεια ήταν κομμάτι των πτυχίων τους**, είτε οι σχολές είναι καλλιτεχνικές, είτε καθηγητικές, **δεν θα έχουν το δικαίωμα άσκησης του επαγγέλματος στον εκπαιδευτικό τομέα**. Αυτό βέβαια γίνεται ώστε να ανοίξει μία ακόμη αγορά για τους τίτλους και τα πιστοποιητικά παιδαγωγικής επάρκειας. Άρα στην πράξη συνιστά **άλλη μία υποβάθμιση του δημόσιου χαρακτήρα που υποτίθεται χαρακτηρίζει το πανεπιστήμιο**. Επιπλέον, αξίζει να κοιτάξουμε με ενδελέχεια τους αγώνες των εκπαιδευτικών και των φοιτητών/τριων τα τελευταία χρόνια, για να καταλάβουμε πως η απόσπαση της επάρκειας ωφελεί το κράτος ακόμη και σε αυτόν τον τομέα, καθώς οι ίδιοι/ες φοιτητές/τριες θα θεωρούνται οι υπεύθυνοι/ες για την μη εύρεση εργασίας στον εκπαιδευτικό τομέα από την στιγμή που έτσι κι αλλιώς η επάρκεια δεν θα εμπεριέχεται στα πτυχία τους εξ αρχής. Άρα με την νομιμοποίηση αυτού του καθεστώτος, το κράτος για άλλη μία φορά θα αποποιηθεί των ευθυνών του για τα υψηλά ποσοστά ανεργίας.

Το παράδειγμα του Τμήματος Μουσικών Σπουδών ΑΠΘ

Με τη συγκεκριμένη τοποθέτηση θα προσπαθήσουμε **να εξηγήσουμε** παραπάνω ορισμένα πράγματα **σε σχέση με την Παιδαγωγική Επάρκεια, τη σύνδεση με την υποβάθμιση των καλλιτεχνικών σχολών και τη σημασία για τα εργασιακά δικαιώματα των φοιτη(ρι)ών**.

Με τον νόμο 4777, άρθρο 99 έχει τεθεί σε έναρξη η διαδικασία απόσπασης της παιδαγωγικής επάρκειας από το πρόγραμμα σπουδών των διδακτικών σχολών. Συγκεκριμένα, στο δημοσιευμένο νομοσχέδιο, **μέχρι στιγμής γίνεται λόγος για πρόγραμμα πιστοποίησης τμημάτων ΑΕΙ, που θα διαρκεί δύο (2) εξάμηνα**, και του οποίου η σχεδίαση θα γίνεται **από το εκάστοτε ίδρυμα**. Άρα ακόμα και αν μία φοιτήτρια έχει παρακολουθήσει μαθήματα παιδαγωγικού περιεχομένου, **δεν θα τελειώνει την σχολή με την πιστοποίηση παιδαγωγικής επάρκειας**, όπως προβλέπεται με το τρέχων πρόγραμμα σπουδών, αλλά **θα πρέπει να παρακολουθήσει το καινούργιο ξεχωριστό πρόγραμμα πιστοποίησης**. Το ειδικό αυτό πρόγραμμα θα είναι μόλις ένα σε κάθε Πανεπιστημιακό Ίδρυμα, θα έχει **όριο εισακτέων και κριτήρια εισδοχής**. Δεν θα είναι

δωρεάν, αφού η χρηματοδότησή του δεν είναι εξασφαλισμένη. Μάλιστα για τη δημιουργία αυτών των «ειδικών προγραμμάτων» θα πληρώσουμε διπλά, αφού το υπουργείο Παιδείας έχει δεσμεύσει 13,6 εκατομμύρια ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης (ήδη έχουμε το παράδειγμα του αντίστοιχου προγράμματος του ΕΚΠΑ, το οποίο κοστίζει 700 ευρώ). Συμπερασματικά, το νομοσχέδιο αυτό αποτελεί μια προέκταση του προηγούμενου εκπαιδευτικού νόμου 4777 και φέρνει ολοένα και πιο κοντά την ιδιωτικοποίηση και την υποβάθμιση της παιδείας.

Ταυτόχρονα, με το προεδρικό διάταγμα υποβαθμίζονται τα πτυχία των καλλιτεχνικών σχολών από ΤΕ σε ΔΕ. Στην ουσία, τα πτυχία των ωδείων (όντας καλλιτεχνικές σχολές) θα είναι πλέον ισοδύναμα με ένα απολυτήριο λυκείου, αφαιρώντας την δυνατότητα τόσο διδασκαλίας σε δημόσιους φορείς όσο και στην μετεκπαίδευση στο εξωτερικό. Σε συνδυασμό με το άρθρο 99, το Προεδρικό Διάταγμα 85 που περάστηκε πριν τα Χριστούγεννα, επί της ουσίας ακυρώνει κάθε αναγνώριση/διαβάθμιση των καλλιτεχνικών σπουδών, καταστρέφει τις σπουδές ολόκληρων χρόνων και αφαιρεί το δικαίωμα της μετεκπαίδευσης μας (σε χώρες του εξωτερικού αναγνωρίζονται ως Bachelor & Master κατηγορίας 6 ή 7) διαλύοντας εξ ολοκλήρου τα εργασιακά μας δικαιώματα. Με αυτό τον τρόπο τα απόφοιτα θα φέρουμε την ταμπέλα του «ανειδίκευτου εργάτη» και θα οδηγούμαστε αναγκαστικά είτε σε ιδιωτικά κολλέγια και ΙΕΚ είτε προφανώς στην αλλαγή επαγγελματικού κλάδου.

Συνολικά βρισκόμαστε απέναντι σε μια ξεκάθαρη πολιτική γραμμή του συστήματος η οποία εξολοθρεύει τις τέχνες τον πολιτισμό και την παιδεία ενώ ταυτόχρονα δημιουργεί Πανεπιστήμια, σπουδές, εργασία και μέλλον για ελάχιστους. Οποιαδήποτε τέτοια ενέργεια μας βρίσκει αντίθετα αφού θέλουμε Πανεπιστήμιο και σπουδές για όλα χωρίς καμία υποβάθμιση και ιδιωτικοποίηση. Ταυτόχρονα απαιτούμε οι σπουδαστές όλων των ειδικοτήτων (θεάτρου, κινηματογράφου, μουσικής, χορού) να αναγνωριστούμε ως επαγγελματίες με τα αντίστοιχα εργασιακά δικαιώματα που θα πρέπει να φέρουν οι σπουδές μας.

Σε αυτό το σημείο, εμείς, τα υποκείμενα που δέχονται την παραπάνω καταπίεση και εκμετάλλευση, καλούμαστε να απαντήσουμε. Όπως φάνηκε βάσει αυτής της ανάλυσης η απάντησή μας οφείλει να είναι κοινή. Ο αγώνας ενάντια στο ΠΔ 85/2022, ο αγώνας ενάντια στην απόσπαση της παιδαγωγικής επάρκειας, ενάντια στον νόμο Χατζηδάκη και τον ΚΧ-4777, ενάντια σε κάθε νομοθέτημα που στόχο έχει την υποβάθμιση των σπουδών, των πτυχίων και των ζωών μας, ο αγώνας πρέπει να είναι κοινός και η απαντήσής μας ενιαίες. Και αυτό γιατί όλα τα παραπάνω για να νικηθούν πρέπει να αναγνώσκονται υπό ένα ταξικό πρίσμα. Και όλα τα παραπάνω συντελούν μία γιγαντιαία επίθεση στην τάξη μας, στην κοινωνική βάση, στους καταπιεσμένους και κατατρεγμένους αυτού του κόσμου, στους ανθρώπους που εργάζονται και σπουδάζουν παράλληλα και απειλούνται από το ν+2, σε αυτούς που λόγω οικονομικής δυσχέρειας η ΕΒΕ πέταξε έξω από το πανεπιστήμιο, σε αυτές που παλεύουν να διοριστούν στον εκπαιδευτικό κλάδο και σε αυτές που είναι ήδη διορισμένες και απειλούνται με αξιολογήσεις και πειθαρχικά. Άρα, οφείλουμε να χτίζουμε γέφυρες μεταξύ των αγώνων και των διεκδικήσεων μας, να αγωνιζόμαστε υπό το κοινό ταξικό πρίσμα και κάθε φορά που οι γέφυρες αυτές θα γκρεμίζονται από τον

σύγχρονο ολοκληρωτισμό, να δεσμευτούμε πως θα είμαστε εκεί να τις ξαναχτίσουμε. Τους εαυτούς μας είμαστε οι μόνοι που μπορούμε να τους σώσουμε, συλλογικά και αυτοοργανωμένα. Ενάντια σε λογικές ανάθεσης και διαμεσολάβησης. Τα εργαλεία για να κάνουν βήματα μπροστά οι καταπιεσμένοι, τα διαθέτουν μόνο αυτοί. Με συνελεύσεις, καταλήψεις, διαδηλώσεις και μαζικές συγκρούσεις να βρεθούμε όλες και όλοι στον δρόμο ενάντια στο τερατούργημα που αποκαλούμε σύγχρονο ολοκληρωτισμό, να οργανωθούμε στον αναρχικό αγώνα και να αντεπιτεθούμε ταξικά και κοινωνικά για να ζήσουμε μία ζωή με αξιοπρέπεια.